

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ผลสัมฤทธิ์สูงและต่ำกว่าระดับความสามารถ (Over and Under achievement) เป็นลักษณะของความไม่สอดคล้องกันระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับระดับสติปัญญาและความสามารถของผู้เรียน¹ กล่าวคือนักเรียนบางคนมีระดับสติปัญญาและความสามารถสูง แต่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และนักเรียนบางคนกลับมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง เมื่อเปรียบเทียบกับระดับสติปัญญาของเขา ลักษณะของความไม่สอดคล้องดังกล่าว นับว่าเป็นปัญหาอันสำคัญยิ่งที่ผู้บริหารโรงเรียน ผู้แนะแนวและครู ต้องสนใจศึกษาให้ทราบถึงสาเหตุ และวิธีการแก้ไขปรับปรุง เพื่อหาทางช่วยเหลือนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ให้ถึงระดับศักยภาพของแต่ละบุคคลมีอยู่

นักจิตวิทยาและนักการศึกษาได้อธิบายลักษณะของเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์สูงและต่ำกว่าระดับความสามารถ (Over and Underachiever) แตกต่างกันออกไปหลายแนวความคิด อย่างไรก็ตามในหนังสือที่ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ได้สรุปลักษณะผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์สูงและต่ำกว่าระดับความสามารถ ควบคู่การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับระดับสติปัญญาและความสามารถของแต่ละบุคคล²

1

F.D.Naylor, Personality and Educational Achievement (Sydney: John Wiley & Sons Australasia Pty.Ltd.,1972),p.13.

2

H.J.Eysenck, W.Arnold, and R.Meili, Encyclopedia of Psychology vol.2. (London: Search Press,1972),pp.92-93.

ฟาร์ควาร์และเพย์น³ (Farquhar and Payne) อธิบายว่าผู้ที่มีความสามารถต่ำและมีผลสัมฤทธิ์สูง จัดเป็นผู้มีผลสัมฤทธิ์สูงกวาระดับความสามารถ (Overachiever) ส่วนผู้ที่มีความสามารถสูงแต่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ ก็จัดเป็นผู้มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกวาระดับความสามารถ (Underachiever) ส่วนฮิลด์เรท⁴ (Hildreth) กล่าวว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์สูงกวาระดับความสามารถ หมายถึงเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกวาระดับสติปัญญาของตน และเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกวาระดับความสามารถ หมายถึงเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกวาระดับสติปัญญา

การศึกษาลักษณะของผลสัมฤทธิ์ที่สูงและต่ำกวาระดับความสามารถของผู้เรียนนี้เอง ทำให้นักจิตวิทยาและนักการศึกษาเชื่อว่า การไขขององค์ประกอบทางสติปัญญาเพียงอย่างเดียวพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ยังไม่เป็นการเพียงพอ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะสูงหรือต่ำเพียงใด หาได้ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบทางสติปัญญาและความสามารถเพียงอย่างเดียว ยังต้องอาศัยองค์ประกอบที่มิใช่สติปัญญา (Non-Intellective Factors) หรือลักษณะทางบุคลิกภาพ (Personality Characteristics) เป็นต้นว่า ความสนใจ ทศนคติ ความวิตกกังวล แรงจูงใจ การปรับตัว ฯลฯ

³ William W. Farquhar and David A. Payne, " A Classification and Comparison of Techniques Used in Selecting Under and Over Achievers," Personnel and Guidance Journal, 42 (May 1964), 874-884.

⁴ Gertrude H. Hildreth, Introduction to the Gifted (New York: Mc Graw-Hill Book Company, 1966), p.422.

มาเสริมอีกด้วย ดังที่ลาวิน⁵ (Lavin) กล่าวว่า ตัวแปรทางด้านความสามารถทางสติปัญญาของบุคคล ไขพยากรณ์ความสำเร็จในการเรียนได้ประมาณ 45% ความสำเร็จในการเรียนของอาศัยองค์ประกอบทางบุคลิกภาพด้านอื่นๆ ประกอบด้วย เช่น สถานภาพแรงจูงใจ (Motivational Status) แบบของบุคลิกภาพ (Personality Styles) ระดับการคิด (Cognitive Level) และระดับพฤติกรรม (Behavioral Level) ดังนั้นการที่นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงและต่ำกว่าระดับความสามารถ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันนั้น นอกจากระดับสติปัญญาที่แตกต่างกันแล้ว จึงมีสาเหตุสืบเนื่องมาจากองค์ประกอบอื่นแตกต่างกันอีกด้วย

จากการศึกษาลักษณะแตกต่างของ เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์สูงและต่ำกว่าระดับความสามารถ พบว่าภูมิหลังทางครอบครัวและลักษณะบุคลิกภาพของ เด็กสองกลุ่มนี้ไม่เหมือนกัน กล่าวคือเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าระดับความสามารถ ส่วนมากมาจากครอบครัวที่มีความสัมพันธ์ภายในดี ครอบครัวไม่แตกแยก พ่อแม่ให้การยอมรับนับถือ ยกย่อง ไม่บังคับขู่เข็ญ ส่วน เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าระดับความสามารถ มีแนวโน้มมาจากครอบครัวที่แตกแยก พ่อแม่อบรมเลี้ยงดูด้วยการข่มขู่และลงโทษอย่างรุนแรง เมื่อกระทำผิด ครอบครัวมักมีสภาพตึงเครียด สมาชิกไม่ลงรอยกันตลอดเวลา⁶ ทางด้านลักษณะบุคลิกภาพของ เด็กสองกลุ่มนี้

5
Utomporn Thongutai, " Prediction of College Success and Optimal Assignment of Students Using Linear Programming " (unpublished Ph.D. dissertation, University of California),p.9.

6
Wm.R.Marrow and Robert C.Wilson, " Family Relations of Bright High Achieving High School Boys," Child Development, 32 (1961), 501-510.

พบว่ามีความแตกต่างกันทางคาบแบบแผนการปรับตัว (Pattern of Adjustment) ปัญหาทางอารมณ์และความตึงเครียดในร่างกาย⁷ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าระดับความสามารถมีนิสัยชอบเลียนแบบผู้อื่น มีระดับความคาดหวังต่ำ ส่วนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าระดับความสามารถ มักจะตั้งระดับความคาดหวังในผลสำเร็จไวสูง ชอบทำงานที่ใช้ความคิดอิสระและเป็นผู้ที่ระเบียบวินัย⁸ ผลการศึกษาของบาร์เรตต์⁹ (Barrett) พบว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าระดับความสามารถ มีความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนน้อย เป็นคนหัวอ่อนคล้อยตามคนอื่นได้ง่าย และมีทัศนคติต่อผู้อื่นในทางไม่ดี ฉะนั้นนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงและค่าความคาดหวังจึงมีลักษณะทางบุคลิกภาพและภูมิหลังทางครอบครัวแตกต่างกัน ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กเหล่านี้ด้วย

ความวิตกกังวล (Anxiety) เป็นองค์ประกอบหนึ่งซึ่งเสริมการเรียนรู้และสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีผลการวิจัยหลายรายที่บ่งว่าความวิตกกังวลมีค่าสหสัมพันธ์เป็นลบกับความสำเร็จในการเรียน สตีเวนสันและอาดัม¹⁰ (Stevenson and Adam) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความ

7 James J. Gallagher, The Gifted Child in the Elementary School (New York: Educational Research Association of the National Education Association, 1960), pp.16-17.

8 A. Rexler, " Personal Values and Achievement in College," Personnel and Guidance Journal, 38 (1960), 137-143.

9 H. Barrett, " An Intensive Study of 32 Gifted Children," Personnel and Guidance Journal, 36 (1957), 192-194.

10 R.E. Stevenson and B. Adam, " Effects of Anxiety on Timed and Untimed Intelligence Tests," Journal of Personality, 32 (1969), 24-28.

วิตกกังวลกับการเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กนักเรียนชั้น 4 และ ชั้น 6 จำนวน 318 คน พบว่าคะแนนจากแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางลบกับคะแนนความวิตกกังวล นั่นคือความวิตกกังวลมีผลต่อการเรียนรู้ ถ้าระดับความวิตกกังวลต่ำผลสัมฤทธิ์ (การเรียนรู้) จะสูง และถ้ามีระดับความวิตกกังวลสูงผลสัมฤทธิ์จะต่ำ แมคแคนเจลล์ และแคสตาเนดา¹¹ (Mc Candles and Castaneda) ได้หาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างความวิตกกังวลกับผลสัมฤทธิ์ในวิชาต่าง ๆ 30 วิชา ปรากฏว่ามีเพียงวิชาเดียวที่มีค่าสหสัมพันธ์เป็นศูนย์ (Zero) วิชาอื่น ๆ มีค่าสหสัมพันธ์เป็นลบตั้งแต่ $-.05$ ลงไป ในจำนวนนี้มี 13 วิชาที่มีค่าเป็นลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นิสัยในการเรียน (Study Habit) เป็นอีกองค์ประกอบหนึ่งที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน แมคคอกซ์¹² (Maddox) ได้ศึกษาพบว่าความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของแต่ละคน ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบทางสติปัญญาและความสามารถประมาณร้อยละ 50 - 60 ประสิทธิภาพและนิสัยในการเรียนที่ดีประมาณร้อยละ 30 - 40 และขึ้นอยู่กับโอกาสและสิ่งแวดล้อมประมาณร้อยละ 10 - 15 โฮลทซ์แมน และคณะ¹³ (Holtzman and Others) กล่าวว่านิสัยในการเรียนและทัศนคติต่อการเรียนมีความสัมพันธ์ เชิงนิมิต (Positive) กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กล่าวคือ หากมีนิสัยในการเรียนและทัศนคติต่อการเรียนดี มีแนวโน้มที่จะประสบผลสำเร็จในการเรียนสูง หากมีนิสัยในการเรียนและทัศนคติต่อการเรียนไม่ดี ก็จะมีแนวโน้มที่จะประสบผลสำเร็จ

¹¹C. Mc Candles and M. Castaneda, "Test Anxiety and Performance in Problem Solving Situation," Journal of Consulting and Clinical Psychology, 30 (1956), 557-569.

¹²Harry Maddox, How to Study (London : Cox & Wyman Ltd., 1963), p.9.

¹³Utomporn Thongutai, op.cit., p.9.

ในการเรียนคำ

ผู้เรียนจะเกิดความเต็มอกเต็มใจเรียนรู้สิ่งใดๆ จะกองอาศัยแรงจูงใจเป็นพื้นฐานเสมอ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motivation) เป็นแรงจูงใจอันสำคัญยิ่งที่จะกระตุ้นให้บุคคลลงมือปฏิบัติการเพื่อไปยังจุดหมายปลายทาง (Goal) ไวเนอร์¹⁴ (Weiner) กล่าวว่าบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่างกันจะประสบผลสำเร็จในการทำงานต่างกัน เขาได้สรุปลักษณะเด่นของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงและต่ำไว้ดังนี้

1. ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงชอบริเริ่มกระทำสิ่งต่างๆ ด้วยความคิดของตนเองมากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และมีความภาคภูมิใจที่ได้เลือกทำงานที่ยาก

2. ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมีความตั้งใจทำงานดีกว่า อดทนต่อความล้มเหลวสูงกว่า และชอบเลือกงานที่ซับซ้อนซับซ้อนมากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ - ฉะนั้นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จึงเป็นอีกองค์ประกอบหนึ่งที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและประสิทธิภาพในการทำงาน จากการศึกษาของวิส, เวอร์ไฮเมอร์และโกรสแบค¹⁵ (Weiss, Werthimer and Grosbach) พบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีค่าสหสัมพันธ์กับคะแนนเฉลี่ย (G.P.A.) เท่ากับ .06 สตรง¹⁶ (Strang) ได้สรุปผลการศึกษาเด็กฉลาดที่ไม่ประสบผลสำเร็จในการเรียนจำนวนหนึ่ง พบว่าสาเหตุที่ทำให้เด็กเหล่านี้ประสบความล้มเหลวในการเรียนก็เนื่องมาจากนิสัยในการเรียนไม่ดี ขาดความสนใจในการเรียนและมีแรงจูงใจ

14

Bernard Weiner, " Attribution Theory, Achievement Motivation, and The Educational Process," Review of Educational Research, vol.42. No.2 (Spring, 1972), pp.203-215.

15

P.Weiss, M.Werthimer, and B.Grosbach, " Achievement Motivation, Academic Aptitude and College Grades," Educational and Psychological Measurement, 19 (1959), 663-666.

16

Hildreth, op.cit., p.274.

ไฝ่สัมฤทธิ์อยู่ในระดับต่ำ ไชมอนส์และบิบบ¹⁷ (Simons and Bibb) ได้ศึกษาสาเหตุของผลสัมฤทธิ์ที่ต่ำกว่าระดับความสามารถ ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าระดับความสามารถนี้ 4,5 และ 7 จำนวน 27 คน พบว่าผลสัมฤทธิ์ที่ต่ำกว่าระดับความสามารถมีสาเหตุมาจากความวิตกกังวลเนื่องจากการสอบ (Test Anxiety) และแรงจูงใจไฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motivation) อยู่ในระดับต่ำ

ฉะนั้นความวิตกกังวล (Anxiety) นิสัยในการเรียน (Study Habit) และแรงจูงใจไฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motivation) จึงมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของบุคคล ภายใต้อุปกรณ์บุคคลที่มีผลสัมฤทธิ์สูงและต่ำกว่าระดับความสามารถ อาจเนื่องมาจากองค์ประกอบทางบุคลิกภาพทั้งสามประการดังกล่าว ดังนั้นการศึกษาค้นคว้าองค์ประกอบทางความวิตกกังวล นิสัยในการเรียนและแรงจูงใจไฝ่สัมฤทธิ์ ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงและต่ำกว่าระดับความสามารถ จะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริหารการศึกษา ผู้แนะแนว ครูและแก่ตัวผู้เรียนเอง ที่จะเฝ้าดูแลการศึกษานี้ไปปรับปรุงการเรียนการสอนและช่วยเหลือเด็กของตนให้มีผลสัมฤทธิ์สูงสุดในทุกๆด้าน

สำหรับในประเทศไทย ยังไม่ปรากฏว่ามีผู้ใดศึกษาวิจัยบุคลิกภาพของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงและต่ำกว่าระดับความสามารถ ในองค์ประกอบดังกล่าวข้างต้นมาก่อน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษานักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงและต่ำกว่าระดับความสามารถมีลักษณะบุคลิกภาพทางความวิตกกังวล นิสัยในการเรียนและแรงจูงใจไฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกันหรือไม่

17

Richard H. Simons and John J. Bibb, Jr., " Achievement Motivation, Test Anxiety, and Underachievement in the Elementary School," *The Journal of Educational Research*, vol. 67, No. 8 (April, 1974), pp. 366-369.

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความวิตกกังวล (Anxiety)

ความวิตกกังวลเป็นเรื่องที่นักจิตวิทยาโดยเฉพาะนักจิตวิทยาคลินิก และจิตแพทย์ ให้ความสนใจมาก และบุคคลเหล่านั้นมีความเชื่อว่า ความกังวลใจเป็นแรงผลักดันที่สำคัญที่ทำให้ คนมีความผิดปกติเกิดขึ้น ฟรอยด์¹⁸ (Freud) กล่าวถึงความวิตกกังวลในลักษณะของพลวัต (Dynamics) ทางจิตว่า ความวิตกกังวลเกิดจากความขัดแย้งระหว่างความต้องการทาง สัญชาตญาณกับความต้องการทางสังคม (Super Ego) ฟรอยด์แบ่งความวิตกกังวลออกเป็น 2 อย่างคือ

1. ความวิตกกังวลแบบประสาท (Neurotic Anxiety) ซึ่งฟรอยด์เชื่อว่าเป็น ความขัดแย้งระหว่างสัญชาตญาณกับ Ego
2. ความกังวลใจแบบ Morale Anxiety ซึ่งเกิดจากความขัดแย้งระหว่าง Ego กับ Super Ego

ซัลลิแวน¹⁹ (Sullivan) มีความเห็นคล้ายคลึงกับฟรอยด์ กล่าวคือ ความวิตกกังวลเกิดขึ้นเพราะมนุษย์ต้องการความมั่นคงปลอดภัย ซัลลิแวน²⁰ อธิบายว่าความวิตกกังวลเป็นความตึงเครียด ซึ่งเกิดขึ้นจากสิ่งที่มาข่มขู่ความมั่นคง ปลอดภัยของเรา ไม่ว่าจะสิ่งที่มาข่มขู่จะมีจริงหรือเกิดจากเราวาดภาพขึ้นเอง ความวิตกกังวลจะลดประสิทธิภาพในการตอบสนองความต้องการของบุคคลลงอย่างมาก มักจะรบกวนสัมพันธ์ภาพที่บุคคลนั้นมีกับผู้อื่น และยังก่อให้เกิด ความสับสนยุ่งเหยิงในการคิดอีกด้วย ความวิตกกังวลมีความรุนแรงหลายระดับ ะ ๕๕ ึ่งขึ้นอยู่กับความร้ายแรงของสิ่งที่มาก่อให้เกิดความวิตกกังวล และประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติการ เพื่อรักษาความมั่นคงปลอดภัยของตนเอง ความวิตกกังวลที่มีความ รุนแรงน้อยอาจทำให้บุคคลเรียนรู้ได้มากกว่าสภาพที่บุคคลมีความวิตกกังวลรุนแรงมาก

¹⁸C.S.Hall and Gardner Lindzey, Theories of Personality (New York: John Wiley & Sons, Inc., 1957), pp.137-139.

¹⁹C.D.Spielberger, Anxiety and Behavior (New York: Academic Press, 1966), p.11.

²⁰Hall and Lindzey, op.cit., pp.142-143.

ฮอร์นีย์²¹ (Horney) ได้กล่าวถึงความวิตกกังวลในลักษณะของความกลัว (Fear) เขาอธิบายว่า ความวิตกกังวลนั้นคล้ายกับความกลัวทางกันที่ความวิตกกังวลเป็นความกลัวอย่างมง่าย ไรเหตุผล บุคคลเกิดความกลัวโดยไม่ทราบสาเหตุ ฉะนั้นความวิตกกังวลจึง เป็นสิ่งที่ซึ่จึ่โดยยาก เพราะบุคคลที่เกิดความวิตกกังวลไม่ทราบซึ่ความซึ่ที่เขากลัวนั้นแท้จริงคืออะไร ด้วยเหตุนี้จึงไม่สามารถที่จะตัดคณของความกลัวได้ ฮอร์นีย์เชื่อว่าการที่บุคคลถูกคุกคามในขณะที่กัคนมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น (Interpersonal Relation) จะทำให้ความวิตกกังวลเกิดขึ้น กล่าวคือเมื่อบุคคลต้องการเปลี่ยนแปลงวิธีการสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น แต่ความต้องการนั้นถูกต่อต้านหรือถูกระงับยับยั้งด้วยสาเหตุต่างๆ จะทำให้บุคคลเกิดความวิตกกังวลขึ้น

ตามทัศนะของฮอร์นีย์ เมื่อคนเราเกิดความวิตกกังวล ก็ย่อมเกิดความของคับใจ (Frustration) เป็นเงาตามตัว ฮอร์นีย์กล่าววาคคนเราจะหา " ยุทธวิธี " ต่อสู้กับความของคับใจนี้ได้ 3 อย่างคือ " สู่ " (Move against) หรือ "หนี" (Move away) หรือ "หันเขาซึ่ผู้อื่น" (Move toward)²²

สวึฟท์²³ (Swift) ได้อธิบายความวิตกกังวลในลักษณะของความกลัวเช่นเดียวกับฮอร์นีย์ โดยให้ความหมายว่า ความวิตกกังวลคือความกลัวหรือความรู้สึกหวาดกลัวโดยทั่วๆไป โดยที่บุคคลยังไม่รูซึ่ที่กลัวนั้น หรือไม่รู้เหตุผลสำหรับความกลัวนั้นอย่างแจ่มชัด คนส่วนใหญ่มักวิตกกังวลโดยไม่มีเหตุผลเพียงพอความวิตกกังวลจึง เป็นอารมณ์ซึ่งคนปกติมักจะมีเหมือนกัน แต่บางคนวิตกกังวลโดยมีเหตุผล บางคนวิตกกังวลโดยปราศจากเหตุผล ถ้าเป็นประการหลังก็จะเป็นบุคคลที่น่าห่วงใยมาก เพราะถาหากมีความวิตกกังวลมากๆ จะทำให้บุคคลนั้นขาดประสิทธิภาพในการทำงานและสุขภาพจิตเสียได้

21

k. Horney, Self-Analysis (New York: Norton, 1942), pp.115-116.

22

Hall and Lindzey, op.cit., p.113.

23

W.P.Swift, General Psychology (New York: McGraw-Hill Book Company, 1969); p.344.

โบธแมน²⁴ (Boughman) มีความเห็นสอดคล้องกับนักจิตวิทยาที่กล่าวข้างต้น เขาเห็นด้วยกับความเชื่อของ فروยด²⁵ ว่า บุคลิกภาพของคนที่ส่วนหนึ่ง เป็นผลมาจากความวิตกกังวล เพราะความวิตกกังวลเป็นตัวเราให้กลไกกลไกป้องกันตัว (Defense Mechanism) อันเป็นผลก่อให้เกิดเป็นโครงสร้างบุคลิกภาพของแต่ละคน โบธแมนกล่าวว่าการวิตกกังวลมีลักษณะที่สำคัญ 3 ประการคือ

1. ความวิตกกังวลเป็นสภาพทางอารมณ์ที่ก่อให้เกิดความตึงเครียด ความกระวนกระวายใจ ไม่สบายใจ ไม่รู้สึกมั่นคงปลอดภัย สภาพเช่นนี้เป็นสภาพการณ์ที่บุคคลต้องการหลีกเลี่ยงหรือขจัดให้หมดไป

2. ความวิตกกังวลมีลักษณะคล้ายกับความกลัว แต่เป็นความกลัวที่เลื่อนลอย ไม่มีสิ่งเร้าที่ทำให้เกิดความกลัวปรากฏให้เห็น หรือไม่อาจบอกได้ว่าอะไรคือสาเหตุที่ทำให้เกิดความกลัว

3. ความวิตกกังวลอาจถือได้ว่าเป็นแรงขับ (Drive) ที่สัมพันธ์กับแรงจูงใจ (Motive) คือเป็นตัวกระตุ้นหรือระงับให้บุคคลแสดงหรือหยุดแสดงกิริยาอาการ

ฉะนั้นเราจะเห็นได้ว่าความวิตกกังวลเกิดขึ้นได้หลายทาง ที่เห็นได้ง่ายก็คือ ความวิตกกังวลเกิดจากความกลัว (Fear) ส่วนที่สลับซับซ้อนนั้นเกิดจากความขัดแย้งภายใน (inner conflict) ที่ปรากฏออกมาในลักษณะของความตึงเครียดของจิตใจ และนักจิตวิทยาบางคนได้ย่ำถึงบทบาทของความสัมพันธ์ของบุคคลที่มีต่อผู้อื่น

จึงกล่าวได้ว่าหากบุคคลมีความวิตกกังวลเล็กน้อย จะช่วยให้มีแรงจูงใจที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้เพิ่มขึ้น แต่หากบุคคลมีความวิตกกังวลมากเกินไป ก็จะขจัดความสามารถในการเรียนรู้ เพราะความวิตกกังวลก่อให้เกิดความเหนื่อยล้า (Fatigue) และขัดขวางต่อปฏิกิริยาของร่างกาย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ซูเธอร์แลนด์²⁵ (Sutherland , 1952) ได้รวบรวมผลการ
ศึกษาของนักเรียนชายระดับมัธยมเป็นรายบุคคล (Case Study) ที่ประสบ
ความล้มเหลวทางการเรียน และแบ่งเป็นกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงและต่ำ
กว่าระดับความสามารถ โดยอาศัยระดับสติปัญญาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็น
เกณฑ์ในการแบ่ง เพื่อศึกษาเปรียบเทียบอัตมโนทัศน์ (Self Concept) และ
ลักษณะบุคลิกภาพทางดานของ เด็กสองกลุ่มนี้ เครื่องมือที่ใช้ศึกษาประกอบด้วย
แบบสอบถามอัตมโนทัศน์ประเภทเติมประโยคให้สมบูรณ์ (Sentence Complete
tion Test) และแบบทดสอบวัคบุคลิกภาพ Rorchach และ TAT
(Thematic Apperception Test)

ผลการศึกษาปรากฏว่า กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าระดับความ
สามารถ มีความสัมพันธ์กับพ่อแม่ในทางลบมากกว่ากลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูง
กว่าระดับความสามารถ มีความรู้สึกผิดต่อความผิด (Guilt) และมีความ
วิตกกังวล (anxiety) สูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าระดับความ
สามารถอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยังพบว่า กลุ่มนักเรียน
ที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าระดับความสามารถมีสุขภาพไม่ดี คือมีอาการเจ็บป่วยสูง
กว่ากลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าระดับความสามารถอีกด้วย

เทย์เลอร์²⁶ (Taylor , 1964) ได้ศึกษาสาเหตุของความไม่
สอดคล้องระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับระดับสติปัญญา ของนักเรียนที่มีผล

25

Babara K.Sutherland, " Case Studies in Educational Failure
During Adolescence, " Journal of Consulting Psychology, 16(1952),
353-358.

26

R.G.taylor, " personality Traits and Discrepant Achievement:
A Review, " Journal of Counseling Psychology, 11 (1964), 76-82.

ลัษณะสูงและค่าความระดัับความสามารถ เพื่อต้องการทราบลักษณะบุคลิกภาพทาง
 คุน ที่จะสัมพันธ์กับลัษณะทางการ เรียบ เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างทาง
 ถานบุคลิกภาพของนัก เรียบที่มีลัษณะสูงและค่าความระดัับความสามารถ

ผลการ เปรียบ เทียบ ลักษณะบุคลิกภาพพบว่า นัก เรียบที่มีลัษณะสูง
 และค่าความระดัับความสามารถมีลักษณะบุคลิกภาพแตกต่างกัน 7 ลักษณะดังนี้

1. นัก เรียบที่มีลัษณะสูงกว่าระดัับความสามารถมีความวิตกกังวล
 นอยกว่า มีความสามารถในการควบคุมตนเองดีกว่านัก เรียบที่มีลัษณะต่ำกว่า
 ระดัับความสามารถ
2. นัก เรียบที่มีลัษณะสูงกว่าระดัับความสามารถ รู้สึกว่าตนเอง
 มีคุณค่า (Self-worth) มีการปรับตัวดีกว่าและมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่า
 นัก เรียบที่มีลัษณะต่ำกว่าระดัับความสามารถ
3. นัก เรียบที่มีลัษณะสูงกว่าระดัับความสามารถ ชอบ เลียนแบบครู
 มากกว่านัก เรียบที่มีลัษณะต่ำกว่าระดัับความสามารถ
4. นัก เรียบที่มีลัษณะสูงกว่าระดัับความสามารถ ถือว่าการทำ
 คนให้ เป็นที่ยอมรับของสังคมมีความสำคัญ และมีแนวโน้มที่จะมีความสัมพันธ์กับ
 กลุ่มเพื่อน ส่วนนัก เรียบที่มีลัษณะต่ำกว่าระดัับความสามารถมีลักษณะในทางตรง
 กันข้าม
5. นัก เรียบที่มีลัษณะสูงกว่าระดัับความสามารถมีความรู้สึกขัดแย้ง
 ต่อการถูกบังคับมากกว่านัก เรียบที่มีลัษณะต่ำกว่าระดัับความสามารถ
6. นัก เรียบที่มีลัษณะสูงกว่าระดัับความสามารถ สนใจกิจกรรม
 ทางวิชาการมากกว่ากิจกรรมทางสังคม
7. นัก เรียบที่มีลัษณะสูงกว่าระดัับความสามารถ เลือกและกำหนด
 เป้าหมายชีวิตให้ตนเองสม เหตุผลมากกว่านัก เรียบที่มีลัษณะต่ำกว่าระดัับความ
 สามารถ

จากผลการศึกษาของซู เฮอร์แลนด์และ เทย์เลอร์ที่เกี่ยวกับความวิตก
 กังวลของกลุ่มนัก เรียบที่มีลัษณะสูงและค่าความระดัับความสามารถ ในผลสอบ

กลองกันว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงกวาระดับความสามารถมีความวิตกกังวลต่ำกว่า
 กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงกวาระดับความสามารถ จึงเป็นแนวทางใญ่วิจัยตั้ง
 สมมุติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ว่า " กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงและต่ำกว่าระดับความ
 สามารถ มีความวิตกกังวลแตกต่างกัน "

นิสัยในการเรียน (Study Habit)

นิสัย (Habit) หมายถึงแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรมต่างๆของ
 แต่ละบุคคล จนกลายเป็นกิจนิสัยหรือเป็นไปโดยอัตโนมัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
 เมื่อพฤติกรรมเหล่านี้เกิดจากการฝึกฝนเป็นประจำ²⁷ นิสัยจึงเป็นแบบแผนพฤติกรรม
 ที่ไ้จากการเรียนรู้ เป็นพฤติกรรมที่เป็นไปโดยอัตโนมัติ ซึ่งทำให้บุคคลสามารถ
 จัดการกับสิ่งแวดล้อมเฉพาะอย่างไ้ได้ง่าย

พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกเป็นประจำจนเป็นกิจนิสัยนั้น มิได้เกิดจาก
 สัญชาตญาณ หากแต่เป็นผลของการเรียนรู้และการฝึกฝน ฉะนั้นนิสัยจึงเป็นสิ่งที่
 เปลี่ยนแปลงและปรับปรุงแก้ไขได้²⁸ แมคคอกซ์²⁹ (Maddox) กล่าวว่าความ
 คงทนของนิสัยจะมีค่าเป็นฟังก์ชันกับโอกาสที่บุคคลจะประสบความสำเร็จหรือยังเกิด
 ความพึงพอใจ กล่าวคือพฤติกรรมและการกระทำที่นำไปสู่ผลที่บุคคลเกิดความ
 พึงพอใจ การกระทำและพฤติกรรมนั้นๆก็จะได้รับการกระทำซ้ำแล้วซ้ำอีก จนกร
 จนกระทั่งกลายเป็นนิสัยติดตัวบุคคลไป

ตามนัยดังกล่าวข้างตน อาจนำเอาธิบายความหมายของคำว่า "นิสัย
 ในการเรียน" ไ้ได้ว่า นิสัยในการเรียนหมายถึงแบบแผนการปฏิบัติในการเรียน
 ที่แต่ละบุคคลไ้ประพฤติปฏิบัติเป็นประจำจนกลายเป็นนิสัย ซึ่งช่วยให้เขาสามารถ
 เริ่มตนและลงมือกระทำกิจกรรมคานการเรียน โดยมีสิ่งรบกวนใจน้อยที่สุด มี
 สมาธิมากที่สุดและเป็นสภาพที่เขาพึงพอใจมากที่สุด

27

Eysenck, Arnold, and Meili, *op.cit.*, pp. 92-93.

28

Maddox, *op.cit.*, p. 46.

29

Ibid.

นิสัยในการเรียนมีความหมายคล้ายคลึงกับทักษะในการเรียน (Study Skills) และเทคนิคในการเรียน (Study Techniques) กล่าวคือ ทักษะในการเรียนหมายถึงวิธีการต่างๆที่นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการเรียน ช่วยเสริมให้การเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น การทำบันทึกย่อ การจดบันทึก เป็นต้น อิงลิชและอิงลิช³⁰ (English and English)) กล่าวว่า ทักษะในการเรียนที่ประกอบประกอบด้วย SQ3R คือ การสำรวจตรวจค้น (Survey) การสอบถาม (Question) การอ่าน (Read) การท่องจำ (Recite) และการทบทวน (Review) ส่วนเทคนิคในการเรียน หมายถึงกระบวนการต่างๆที่นำมาใช้ในการเรียน เช่น กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการกลุ่ม เป็นต้น³¹

นิสัยในการเรียน ทักษะในการเรียนและเทคนิคในการเรียน แม้จะมีความหมายไม่เหมือนกันที่เดียวกันก็ตาม แต่มีนักการศึกษาบางคนใช้ทั้งสามคำนี้ปนกัน เมื่อกล่าวถึงนิสัยในการเรียน เร็นน³² (Wren) กล่าวว่าทักษะในการเรียน และเทคนิคในการเรียน เป็นแบบพฤติกรรมส่วนหนึ่งของนิสัยในการเรียน จึงกล่าวได้ว่านิสัยในการเรียนครอบคลุมถึง เทคนิคในการเรียนและทักษะในการเรียนด้วย

นิสัยในการเรียนที่จัดเป็นองค์ประกอบสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียน แมคคอกซ์ (Maddox) มีความเห็นว่าผลสัมฤทธิ์ในการเรียนไม่ได้ขึ้นอยู่กับความสามารถของบุคคลและการทำงานอย่างจริงจังเท่านั้น หากแต่ยังขึ้นอยู่กับวิธีเรียนที่มีประสิทธิภาพอีกด้วย เขาจึงได้เสนอแนะวิธีการปรับปรุงและแก้ไข ทักษะในการเรียนหรือนิสัยในการเรียน แมคคอกซ์ (Maddox) มีความเห็น

30

Horace B. English and Ava Champney English, A Comprehensive Dictionary of Psychological and Psychoanalytical Terms (London: Longmans, Green and Co., Ltd., 1958), p. 505.

31

Ibid.

32

C. Gilbert · Wrenn, Study Habits Inventory (Stanford: Stanford University Press, 1968), pp. 1-4.

ว่า บุคคลที่มีนิสัยในการเรียนที่สมควรมีลักษณะดังต่อไปนี้³³

1. มีสุขภาพจิตดี โดยการปรับปรุงแก้ไขสุขภาพทางกายต่างๆไป
2. ปรับปรุงแนวทางและวิธีการทำงาน โดยการวางแผนและแบ่งเวลาเรียนและเวลาทำงานใหม่มีประสิทธิภาพ
3. ลดความวิตกกังวลและความตื่นเต้นประหม่า ด้วยวิธีแก้ปัญหาคำถามความขัดแย้งในใจของตนเอง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อาอห์แมนและคณะ³⁴ (Ahmann and Others, 1958) ได้ศึกษาการพยากรณ์ความสำเร็จทางวิชาการในมหาวิทยาลัยด้วยแบบสำรวจนิสัยในการเรียนและทัศนคติ (Study Habits and Attitude Inventory) เพื่อวิเคราะห์ประโยชน์ของแบบสำรวจ ที่จะใช้ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ เพื่อศึกษาลักษณะนิสัยในการเรียนของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงและต่ำกว่าระดับความสามารถ

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนิสิตชายชั้นปีที่ 1 คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยคอร์เนล จำนวน 220 คน แบ่งกลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้มีผลสัมฤทธิ์สูงและต่ำกว่าระดับความสามารถด้วยวิธี Usual Regression Technique คือพยากรณ์คะแนนเฉลี่ย (G.P.A.) ของภาคเรียนแรกโดยใช้คะแนนเฉลี่ย (G.P.A.) ในโรงเรียนมัธยมเป็นตัวเกณฑ์ (Criteria) เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพยากรณ์กับคะแนนเฉลี่ยที่แท้จริง ถ้าคะแนนเฉลี่ยที่แท้จริงมากกว่าคะแนนเฉลี่ยพยากรณ์เกิน 4.00 จัดเป็นกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าระดับความสามารถ ถ้าคะแนนเฉลี่ยพยากรณ์มากกว่าคะแนนเฉลี่ยที่แท้จริงเกิน 4.00 จัดเป็นกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์

001614

33
Maddox, op.cit., p.9.

34
J. Stanley Ahmann and Others, " Predicting Academic Success in College by Means of A Study Habits and Attitude Inventory, " Educational and Psychological Measurement, vol. XVIII, .No.4 (1958), 853-857.

ค่าการวัดความสามารถ ผลการศึกษาปรากฏว่านิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์สูงและค่าการวัดความสามารถมีนิสัยในการเรียนและพัฒนาจิตใจไม่แตกต่างกัน

ลิ้ม³⁵ (Lum , 1960) ได้ศึกษาเปรียบเทียบนิสัยในการเรียนระหว่างนิสิตหญิงที่มีผลสัมฤทธิ์สูงและค่าการวัดความสามารถ จำนวนกลุ่มละ 20 คน กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจะมีคะแนนความถนัดทางการเรียน ที่ได้จากแบบทดสอบ A.C.E. (American Council on Education Psychological Examination) เท่ากัน แต่มีคะแนนเฉลี่ย (G.P.A.) ต่างกัน ผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าการวัดความสามารถคือผู้ที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนความถนัดทางการเรียน ส่วนผู้ที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนความถนัดทางการเรียน จัดเป็นผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าการวัดความสามารถ การสำรวจนิสัยในการเรียนใช้แบบสำรวจ Brown-Holtzman Survey of Study Habits and Attitude

ผลการศึกษาสอดคล้องกับผลการศึกษาของฮาธแมนและคณะ คือทางานนิสัยในการเรียนพบว่าไม่มีความแตกต่างกันระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้งสอง

ในปีต่อมาคาร์เตอร์³⁶ (Carter , 1961) ได้ศึกษาเปรียบเทียบกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงและค่าการวัดความสามารถ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักเรียนในระดับชั้น 7 และชั้น 8 จำนวน 725 คน ใช้คะแนนผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากแบบทดสอบ SAT (Stanford Achievement Test) กับคะแนนเชาวน์ปัญญาจากแบบทดสอบเชาวน์ปัญญาของเฮร์แมนและเนลสัน (Herman - Nelson Intelligence Test) เป็นเกณฑ์แบ่งกลุ่มตัวอย่าง การศึกษาเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างใช้แบบสำรวจนิสัยในการเรียน CSMS (California Study Methods Survey) พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าการวัด

35

Mabel K.M.Lum, " A Comparison of Under- and Overachieving Female College Students," Journal of Educational Psychology, 51 (1960), 109-115.

36

Harold D.Carter, " Overachiever and Underachiever in the Junior High School," California Journal of Educational Research, 12 (1961), 51-56

สามารถมีนิสัยในการเรียนดีกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าระดับความสามารถ
 ไคเนอร์³⁷ (Diener , 1960) ได้ศึกษาความคล้ายคลึงและ
 ความแตกต่างระหว่างนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงและต่ำกว่าระดับความสามารถใน
 มหาวิทยาลัยอาร์แคนซอ จำนวน 138 คน กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตปีที่ 2, 3 และ 4
 แบ่งกลุ่มตัวอย่างโดยถือเอาค่าความแตกต่างระหว่างคะแนนที่ (T-score) ของ
 คะแนนเฉลี่ย (G.P.A.) กับคะแนนที่ (T-score) ของความถนัดทางการเรียน
 จากแบบทดสอบ ACE (American Council on Education Psychological
 Examination) ถ้าค่าความแตกต่างสูงกว่า 15 คะแนนก็จัดเป็นผู้มีผล
 สัมฤทธิ์สูงกว่าระดับความสามารถ ถ้าความแตกต่างต่ำกว่า 15 คะแนน จัดเป็น
 ผู้มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าระดับความสามารถ ตามเกณฑ์ดังกล่าวได้กลุ่มตัวอย่างที่มีผล
 สัมฤทธิ์สูงกว่าระดับความสามารถและกลุ่มตัวอย่างที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าระดับความ
 สามารถ กลุ่มละ 74 คนและ 64 คน ตามลำดับ เครื่องมือที่ใช้วิจัยประกอบด้วย
 แบบสำรวจนิสัยในการเรียนของบราวน์และโฮลทซ์แมน (Brown - Holtzman
 Survey of Study Habits and Attitudes) แบบสำรวจความสนใจ
 ในอาชีพของคูเดอร์ (Kuder Vocational Preference Record-Form H)
 และแบบทดสอบบุคลิกภาพของเอดเวิร์ด (Edwards Personal Preference
 Schedule) ผลการศึกษาปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งสองมีนิสัยในการเรียน
 แตกต่างกัน กล่าวคือนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าระดับความสามารถมีนิสัยในการเรียน
 ดีกว่านิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าระดับความสามารถ

ลิดดิโคท³⁸ (Liddicoat , 1972) ได้ศึกษาความแตกต่าง
 ระหว่างนิสิตหญิงที่มีผลสัมฤทธิ์สูงและต่ำกว่าระดับความสามารถในคณะอักษรศาสตร์

37

Charles L. Diener, " Similarities and Differences Between
 Over-Achieving and Under-Achieving Students," Personnel and Guidance
 Journal, 38 (1960), 396-400.

38

J.P. Liddicoat, " Differences Between Under- and Overachievers
 at a Small Liberal Arts Women's College," DAI, vol. 32. (May, 1972), 6133-4.

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความกตริสร้างสรรค์
 นิสัยในการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ในการประเมินนิสัยในการเรียน ใช้
 แบบสำรวจนิสัยในการเรียนของบราวน์และโฮลทซ์แมน (Brown- Holtzman
 Survey of Study Habits and Attitudes) ผลการศึกษาปรากฏว่า
 กลุ่มตัวอย่างที่มีผลสัมฤทธิ์สูงและค่าความระคัมความสามารถมีนิสัยในการเรียนไม่แตก
 ต่างกัน

จากการศึกษาเรื่องนิสัยในการเรียนของกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูง
 และค่าความระคัมความสามารถคงใจกล่าวมาแล้วจะเห็นว่า ผลการวิจัยยังมีข้อขัด
 แง่งกันอยู่ การศึกษาของฮาตแมนและคณะ, ของลัม และของลิตทิลโคท พบว่า
 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงและค่าความระคัมความสามารถมีนิสัยในการเรียนไม่แตกต่าง
 กัน ส่วนการศึกษาของคาร์เตอร์และของโคเนอร์ พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์
 สูงและค่าความระคัมความสามารถมีนิสัยในการเรียนแตกต่างกัน คือนักเรียนที่มีผล
 สัมฤทธิ์สูงค่าความระคัมความสามารถมีนิสัยในการเรียนดีกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ
 ค่าความระคัมความสามารถ

การที่ผลการวิจัยดังกล่าวมีความขัดแย้งกันอยู่นั้น อาจสืบเนื่องมาจาก
 ความแตกต่างกันด้านอื่น เป็นก่นว่า ความสนใจ แรงจูงใจ และสภาพแวดล้อม
 ทางการเรียน ซึ่งตัวแปรเหล่านี้อาจมีผลทำให้เกิดสองกลุ่มที่มีนิสัยในการเรียน
 แตกต่างกัน จากการศึกษาของสเตรง³⁹ (Strang) พบว่าการที่เด็กฉลาด
 ธรรมดาในการเรียนนั้น มีสาเหตุเนื่องมาจากนิสัยในการเรียนไม่ดี ขาดความ
 สนใจในวิชาการ ขาดแรงจูงใจและไม่มีเป้าหมายในการเรียน

ผลการศึกษาของสเตรงและของคาร์เตอร์ข้างตน ผู้วิจัยได้ใช้ เป็น
 แนวทางตั้งสมมุติฐานข้อที่ 2 ว่า " กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูง และค่าความระคัม
 ความสามารถ มีนิสัยในการเรียนแตกต่างกัน " เพราะกลุ่มตัวอย่างที่คาร์เตอร์
 ไซท์วิจัยมีระคัมการศึกษาและระคัมอายุ โกลเคียงกับกลุ่มตัวอย่างของผู้วิจัยมากที่สุด
 จึงน่าจะมีพฤติกรรมทางค่านึกคล้ายคลึงกัน

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motivation)

เมอร์เรย์⁴⁰ (Murray) เป็นบุคคลแรกที่กล่าวถึงความต้องการผลสัมฤทธิ์ (Achievement Need) ว่าเป็นความต้องการที่มีอยู่ในมนุษย์ทุกคน เป็นความต้องการทางจิตใจของมนุษย์ที่จะเอาชนะอุปสรรค ผ่าฟันกระทำสิ่งยากๆ ให้ประสบผลสำเร็จ เมอร์เรย์ได้อธิบายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ว่าเป็นความปรารถนาหรือแนวโน้มที่จะกระทำสิ่งใดๆ ให้สำเร็จโดยเร็วที่สุด และใฝ่ผลดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ ผู้ที่ใฝ่สัมฤทธิ์สูง เป็นผู้ที่ยอมทำสิ่งที่ยิ่งยาก ควบคุมความมึนเมาพยายาม เพื่อไ้บรรลุตามเป้าหมายที่สูงส่ง แมคเคลสันแลนด⁴¹ (Mc Clelland) กล่าวถึงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในลักษณะของการแข่งขันกับมาตรฐานอันดีเลิศ ดังนั้นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จึงหมายถึง เป้าประสงค์ของบุคคลที่จะพยายามกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งให้ถึงระดับมาตรฐานที่ตนเองตั้งไว้ ซึ่งแมคเคลสันแลนดมีความเชื่อว่า ถ้าบุคคลมีแรงจูงใจจะกระทำสิ่งต่างๆ ให้บรรลุผลสำเร็จอยู่ในระดับสูง แรงจูงใจนี้จะกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมาทางความคิดและการกระทำ

ในเวลาต่อมาได้มีผู้หันมาศึกษาระดับความคาดหวัง (Level of Aspiration) เพื่อทำนายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยศึกษาตัวแปรทางความคาดหวังที่จะประสบความสำเร็จ (Hope of Success) และความกลัวต่อความล้มเหลว (Fear of Failure) ด้วยวิธีการนี้เซาร์⁴² (Sear) พบว่า เด็กที่เคยประสบความสำเร็จจะมีระดับความคาดหวังต่อผลสัมฤทธิ์สูง ส่วนเด็กที่เคยประสบความล้มเหลวมาก่อน จะไม่กล้าตั้งระดับความคาดหวังไว้สูง

40

Donn Byrne and Marshal L. Hamilton, Personality Research (New York: Prentice-Hall, Inc., Englewood Cliff, 1966), p.246.

41

Kay F. Butler and Others, The Anatomy of Achievement Motivation (New York: Academic Press Inc., 1967), pp.4-6.

42

P.S. Sear, " Level of Aspiration in Academically Successful and Unsuccessful Children," Journal of Psychology, 35 (1940), 498-536.

ไม่ว่าในกิจกรรมใดๆ เพราะกลัวว่าตนจะตกลงเหลวท่าอีก ราเฟลสัน⁴³
 (Raphelson) ปรับปรุงวิธีการศึกษาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามวิธีการของแมค
 เคล็ดแลนค คือวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเด็กควรวีธีให้เด็กเล่าเรื่องจากภาพ
 เขาสรปวาระแนความคิดคำนึงสามารถทำนายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของบุคคลนั้นๆ
 ได้ ผู้ที่โคจะแนค่าจะแสดงให้เห็นถึงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ค่า และมีความวิตก
 กังวลต่อความล้มเหลวสงควย

บุคคลจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงหรือต่ำ จะแสดงออกมาให้เห็นปรากฏ
 ในรูปของพฤติกรรมของแต่ละคน ลินด์เกรน⁴⁴ (Lindgren) กล่าวว่าบุคคล
 ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีความทะเยอทะยาน (Ambition) มีการแข่งขัน
 (Competition) และมีความพยายามที่จะปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น (Self
 Improvement) เฮอแมนส์⁴⁵ (Hermans) ใคสรุปลักษณะของผู้ที่มีแรง
 จูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงไว้ดังนี้

1. มีความทะเยอทะยานสูง
2. มีความหวังอย่างมากว่าตนจะประสบผลสำเร็จ ถึงแม้ว่าผลการ
 กระทำของตนนั้นจะขึ้นอยู่กับโอกาส
3. มีความพยายามใค้ใค้ไปสู่อุดมภาพทางสังคมที่สูงขึ้น
4. มีความอดทนในการทำงานที่ยากใค้เป็นเวลานาน
5. เมื่อกำตั้งทำอยุคักักังหะหรือถูกรบกวน ผู้ที่มีแรงจูงใจ
 ใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะพยายามทำต่อไปจนสำเร็จ

43

A. C. Raphelson, " The Relationship between Imagination and
 Anxiety in an Achievement Situation, " Journal of Abnormal and Social
 Psychology, 54 (1957), 13-18.

44

Henry C. Lindgren, Educational Psychology in the Classroom
 (New York: John Wiley and Sons, Inc., 1967), pp.31-34.

45

Hubert J.M. Hermans, " A Questionnaire Measure Of Achieve
 ment Motivation, " Journal of Applied Psychology, 54 (1970), 354-355.

6. มีความรู้สึกว่เวลาเป็นสิ่งที่ไม่หยุดนิ่ง และสิ่งต่างๆจะผ่านไปอย่างรวดเร็ว จึงควรรีบทำสิ่งต่างๆให้ทันกับเวลา
7. คำนี้ถึง เหตุการณ์ในอนาคตมาก
8. ในการเลือกเพื่อนร่วมงาน ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะเลือกเพื่อนที่มีความสามารถเป็นอันดับแรก
9. กองการให้คนเป็นที่รู้จักแกผู้อื่น โดยพยายามทำงานของตนให้ได้ดี
10. พยายามปฏิบัติงานให้ดีอยู่เสมอ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มีตุนากะ⁴⁶ (Matsunaga ,1972) ได้ศึกษาเปรียบเทียบองค์ประกอบทางบุคลิกภาพบางประการที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชายที่มีผลสัมฤทธิ์สูงและต่ำกว่าระดับความสามารถ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายชั้น 9 องค์ประกอบทางบุคลิกภาพที่ศึกษาคือ อึดทนในทัศน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทัศนคติต่อพ่อแม่ ทัศนคติต่อครูและความต้องการคานคางๆ แบ่งกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ย (G.P.A.) กับคะแนนความสามารถทางการศึกษาที่ได้จากแบบทดสอบ SCAT (Self Concept of Academic Ability) ได้กลุ่มตัวอย่างกลุ่มละ 34 คน ผลการวิจัยปรากฏว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าระดับความสามารถมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าระดับความสามารถ

ในปีเดียวกันลิดดิโคท⁴⁷ (Liddicoat ,1972) ศึกษาความแตกต่างระหว่างนิสิตหญิงที่มีผลสัมฤทธิ์สูงและต่ำกว่าระดับความสามารถ ในคณะอักษร

46

Allen Asdao Matsunaga, " A Comparative Study of Ninth Grade Male Under and Overachievers on Selected Factors Related to Achievement," Dissertation Abstract International, vol.32 (10-A), (April, 1972), 5641.

47

Liddicoat, op.cit.

ศาสตร์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับตัวแปรที่มีอิทธิพล
ปัญหา ตัวแปรเหล่านี้ได้แก่ ความคิดสร้างสรรค์ นิสัยในการเรียน แรงจูงใจ
ใฝ่สัมฤทธิ์และลักษณะบุคลิกภาพ ในการศึกษาตัวแปรด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ใช้
แบบสำรวจประเมินแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเฮร์เรนค็อล (Herrenkohl's
Achievement Motivation Survey) ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่
มีผลสัมฤทธิ์สูงและค่าความระคัมความสามารถ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิจัยของมัทสนากะและของอิดคิโกะ ที่เกี่ยวกับแรงจูงใจ
ใฝ่สัมฤทธิ์ของกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงและค่าความระคัมความสามารถ ในผล
สอดคล้องกันคือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงและค่าความระคัมความสามารถมีแรงจูงใจ
ใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน จึงเป็นแนวทางให้วิจัยตั้งสมมุติฐานการวิจัยข้อที่ 3 ว่า
" กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงและค่าความระคัมความสามารถมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
แตกต่างกัน "

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงและค่าความระคัมความสามารถ
ทางคาน

1. ความวิตกกังวล
2. นิสัยในการเรียน
3. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

สมมุติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงและค่าความระคัมความสามารถมีความวิตกกังวล
แตกต่างกัน
2. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงและค่าความระคัมความสามารถมีนิสัย
ในการเรียนแตกต่างกัน

3. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงและต่ำกว่าระดับความสามารถมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้างนี้ เป็นนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2517 และกำลังเรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ปีการศึกษา 2518 ในโรงเรียนประถมศึกษาเฉพาะในจังหวัดพังงาจำนวน 5 โรงเรียน คือ โรงเรียนเมืองพังงา โรงเรียนตะกั่วทุ่ง โรงเรียนบ้านทุ่งเจดีย์ โรงเรียนบ้านท้ายช้างและโรงเรียนบ้านกระโสม จำนวน 305 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ

- นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าระดับความสามารถ
- นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าระดับความสามารถ

2.2 ตัวแปรตาม

- ความวิตกกังวล
- นิสัยในการเรียน
- แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ขอคัดลอก เบื้องต้น

1. กระดาษสอบไล่ปลายชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2517 ในวิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และสังคมศึกษาของโรงเรียนที่สุ่มกลุ่มตัวอย่าง สามารถใช้ เป็นคัมภีร์ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มตัวอย่างได้

2. เขาวนปัญญาของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง สามารถประเมินได้ด้วยการใช้แบบทดสอบ เขาวนปัญญาของเรเวน (Advanced Progressive Matrices

ของ J.C.Raven)

3. ลักษณะความวิตกกังวล นิสัยในการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สามารถประเมินไคควยการใชแบบสขตามความวิตกกังวล แบบสำรวจนิสัยในการเรียน และแบบสขตามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามลำดับ
4. กลุ่มตัวอย่างอยู่ในสภาพปกติที่จะบอกข้อเท็จจริงตามที่ เป็นจริงของคนได้

ความจำกัดของการวิจัย

1. การวิจัยนี้ไม่คำนึงถึงตัวแปรบางอย่างที่เกี่ยวข้องกับ เพศ สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม อาชีพของบิดามารดา เพราะตัวแปรเหล่านี้อาจมีอิทธิพลต่อความวิตกกังวล นิสัยในการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของกลุ่มตัวอย่าง
2. ผู้วิจัยได้ศึกษากับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ปีการศึกษา 2518 ในจังหวัดพังงาเท่านั้น ดังนั้นการนำผลการวิจัยไปใช้กับตัวอย่างประชากรกลุ่มอื่นๆ อาจจะได้ผลที่แตกต่างไปจากการวิจัยนี้
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่นำมาเป็นเกณฑ์แบ่งกลุ่มตัวอย่าง เป็นกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์สูงและต่ำกว่าระดับความสามารถนั้น ไม่ได้ควบคุมตัวแปรบางประการ เช่น ลักษณะของข้อสอบวิชาต่างๆ ความยากง่ายของข้อสอบ แกไขคะแนนสอบปลายปีของชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2517 ในวิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ กณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และสังคมศึกษา ของโรงเรียนที่สุ่มกลุ่มตัวอย่าง เป็นเกณฑ์แต่ประการเดียว

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

- ผู้วิจัยเชื่อว่าผลของการศึกษารุ่นนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารโรงเรียน ครูและดูแลแนะแนวในโรงเรียน ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ดังต่อไปนี้
1. ช่วยให้ผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรอื่น ไททราบความแตกต่างในบุคลิกภาพทางคานของ เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์สูงและต่ำกว่าระดับความสามารถ และได้เข้าใจพฤติกรรมของนักเรียนดียิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

2. ช่วยผู้ใหญ่แนะแนว เข้าใจนักเรียนที่ยิ่งขึ้น กล่าวคือ เมื่อผู้ใหญ่แนะแนวทราบว่านักเรียนมีความวิตกกังวล นิสัยในการเรียนและแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์เป็นอย่างไรแล้ว จะไต่หาหนทางช่วยส่งเสริมหรือช่วยเหลือแก้ไข อันจะเป็นผลดีแก่นักเรียนโดยตรงและมีผลดีต่อประเทศชาติอีกด้วย

คำจำกัดความ

1. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าระดับความสามารถ หมายถึงนักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์สูงกว่าระดับ เขาวนปัญญา คือนักเรียนที่มีคะแนนความแตกต่างระหว่างคะแนนที่ (T-score) ของเขาวนปัญญากับคะแนนที่ (T-score) ของผลสัมฤทธิ์เป็นบวกมากกว่า +1 S.E.M. ของแบบทดสอบ เขาวนปัญญา
2. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าระดับความสามารถ หมายถึงนักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าระดับ เขาวนปัญญา คือนักเรียนที่มีคะแนนความแตกต่างระหว่างคะแนนที่ (T-score) ของเขาวนปัญญา กับคะแนนที่ (T-score) ของผลสัมฤทธิ์ เป็นลบมากกว่า -1 S.E.M. ของแบบทดสอบ เขาวนปัญญา
3. ความวิตกกังวล หมายถึงสภาพความรู้สึกของบุคคลที่เกิดขึ้นภายในตัวนักเรียน เป็นความรู้สึกทางอารมณ์ในลักษณะของความเป็นห่วง หงุดหงิด ตกใจง่ายหรือหวาดกลัว เป็นนิจ ทั้งนี้เนื่องมาจากสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เช่น ความวิตกกังวลเนื่องจากการเรียน การสอบ ในการประเมินระดับของความวิตกกังวลนั้น ใช้แบบสอบถามความวิตกกังวลในการเรียน
4. นิสัยในการเรียน หมายถึงทักษะ เทคนิคในการเรียนที่มีบุคคลได้รับการฝึกฝนเป็นประจำจนกลายเป็นนิสัย โดยเฉพาะวิธีทำงานและการใช้เวลาเรียนอย่างเหมาะสม ในการประเมินนิสัยในการเรียนนั้น ใช้แบบสำรวจนิสัยในการเรียน
5. แรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ หมายถึงความปรารถนาของบุคคล ที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ลุล่วงไปควยก็ ทั้งด้านการแข่งขันและการทำงาน เมื่อเผชิญอุปสรรคไม่ทอดถอย แต่จะมีความวิริยะอุตสาหะฝ่าฟันอุปสรรคทั้งหมดไป ท่องการอิสระ

ในการแสดงออกทั้งในสิ่งที่เป็รปธรรมและแนวความคิด มีความรู้สึกที่ต้องการ
ชัยชนะในการแข่งขัน หรือการกระทำที่ดีเกินกว่าบุคคลอื่น เพื่อให้เท่าเทียมกับ
มาตรฐานอันสูงส่งที่ตนเองได้ตั้งไว้